

Luonnonsuojelulain 83 §:n ja 89 §:n mukainen päätös koskien rauhoitettujen lintulajien pyydystämistä, häirintää ja johdannaisten hallussapitoa

1 Hakija

Jyväskylän yliopisto

2 Asia

Lupahakemus rauhoitettujen lintujen pyydystämiseen, veri- ja ulostenäytteenottoon ja metabolismimittauksiin 1.5.–31.12. vuosina 2026–2027 sekä näytteiden hallussapitoon 31.12.2030 asti tutkimustarkoituksessa Jyväskylässä, Konnevedellä ja Turussa, Keski-Suomessa ja Varsinais-Suomessa.

3 Hakemus

Hakijan alaiset tutkimusryhmät hakevat lupaa rauhoitettujen lintulajien rauhoitussäännöksistä poikkeamiseen seuraaviin tutkimuksiin:

1) Lämpötilasopeutumisen mekanismeja talitiaisella (*Parus major*), keskittyen suolistomikrobiomiin ja sen metaboliatuotteisiin. Tutkimuksessa lisäruokitaan talitiaisten poikasia mikrobien metaboliatuotteilla ja mikrobisiirteellä. Poikasilta kerätään uloste- ja verinäytteet ja mitataan metabolianopeus.

2) Suolistomikrobiomin ja lämmönsäätelyn yhteyttä tutkitaan eri lintulajeilla (taulukko 1) keräämällä veri- ja ulostenäytteitä lentokykisiltä yksilöiltä.

Lupaa haetaan ajalle 1.5.2026-31.12.2027, ja lupa näytteiden hallussapitoon 31.12.2030 asti. Hakijalla on Ruokaviraston hankelupalautakunnan voimassa oleva lupa talitiaisen lämpötilasopeutumiseen liittyvien mekanismien tutkimiseen (osatyö 1) ja osatyöhön 2 liittyvä eläinlupahakemus on 18.5.2026 saadun lisäselvityksen mukaan vireillä hankelupalautakunnassa.

Tutkimuksen kohteena olevat pöntöt eivät sijaitse luonnonsuojelualueilla tai Natura 2000 -alueilla.

Osatyö 1

Kaikkien eliölajien osalta tiedetään, että varhaisella kasvuympäristöllä on suuri merkitys, ja jopa pitkäaikaisia vaikutuksia eliöiden ominaisuuksiin ja kelpoisuuteen. Yksi tärkeimmistä ympäristökijöistä on lämpötila. Tasalämpöisillä eläimillä on erilaisia fysiologisia keinoja selvittää lämpö- ja kylmästressistä, esimerkiksi metaboliatasoja ja mitokondrioiden toimintaa muuttamalla, verrattuna vaihtolämpöisiin. Kuitenkin höyhenettöminä syntyvillä pesäviipysillä poikasilla nämä säätelymekanismit ovat vielä kehittymättömät, joten ne

ovat alttiina lämpötilavaihteluille. Yksi mekanismi, jonka on arvioitu vaikuttavan lämpövaihtelun sietoon, on suolistomikrobiomi. Suolistomikrobi vaikuttaa monin tavoin eliöiden ruoansulatukseen ja immuunivasteeseen.

Taulukko 1. Poikkeuslupahakemusta koskevat lintulajit sekä niiden uhanalaisuusluokitus (suluissa). Metsästyslain (615/1993) mukaiset rauhoittamattomat lajit on merkitty asteriskilla (*). Hakemus koskee 30 näytteen (15 veri- ja ulostenäytettä) ottoa lajeittain niiden lajien osalta, joiden nimen edessä on 1 yläindeksissä. Lajeille, joiden nimien etupuolella on 2 yläindeksissä, hakija hakee lupaa yhteensä 20 näytteen (10 veri- ja ulostenäytettä) ottamiseen.

Laji	Tieteellinen nimi	Laji	Tieteellinen nimi
² Harakka* (NT)	<i>Pica pica</i>	¹ Pikkutikka (LC)	<i>Dendrocopos minor</i>
¹ Harmaapäätikka (LC)	<i>Picus canus</i>	¹ Pikkuvarpunen (LC)	<i>Passer montanus</i>
¹ Harmaasieppo (LC)	<i>Muscicapa striata</i>	¹ Punakylkirastas (LC)	<i>Turdus iliacus</i>
¹ Helmiöllö (NT)	<i>Aegolius funereus</i>	¹ Punarinna (LC)	<i>Erithacus rubecula</i>
¹ Hernekerttu (LC)	<i>Sylvia curruca</i>	¹ Punatulku (LC)	<i>Pyrrhula pyrrhula</i>
² Hippiäinen (LC)	<i>Regulus regulus</i>	¹ Punavarpunen (NT)	<i>Carduelis erythrinus</i>
¹ Hömötiäinen (EN)	<i>Poecile montanus</i>	¹ Puukiipijä (LC)	<i>Certhis familiaris</i>
¹ Järripeippo (NT)	<i>Fringilla montifringilla</i>	² Pyrstötiäinen (LC)	<i>Aegithalos caudatus</i>
¹ Keltasirkku (LC)	<i>Emberiza citrinella</i>	² Rastaskerttunen (VU)	<i>Acrocephalus arundinaceus</i>
¹ Kirjosieppo (LC)	<i>Ficedula hypoleuca</i>	¹ Rautiainen (LC)	<i>Prunella modularis</i>
² Koskikara (VU)	<i>Cinclus cinclus</i>	¹ Ruokokerttunen (NT)	<i>Acrocephalus schoenobaenus</i>
¹ Kottarainen (LC)	<i>Sturnus vulgaris</i>	¹ Ryतिकerttunen (LC)	<i>Acrocephalus scirpaceus</i>
¹ Kultarinta (LC)	<i>Hippolais icterina</i>	¹ Räkättirastas* (LC)	<i>Turdus pilaris</i>
¹ Kuusitiäinen (LC)	<i>Periparus ater</i>	¹ Satakieli (LC)	<i>Luscinia luscinia</i>
¹ Käenpiika (NT)	<i>Jynx torquilla</i>	¹ Selkälökki (EN)	<i>Larus fuscus</i>
¹ Käpytikka (LC)	<i>Dendrocopos major</i>	¹ Sinitiäinen (LC)	<i>Parus caeruleus</i>
¹ Lauturastas (LC)	<i>Turdus philomelus</i>	¹ Sirttäjä (LC)	<i>Phylloscopus sibilatrix</i>
¹ Lehtokerttu (LC)	<i>Sylvia borin</i>	¹ Talitiäinen (LC)	<i>Parus major</i>
¹ Lehtopöllö (LC)	<i>Strix aluco</i>	¹ Tikli (LC)	<i>Carduelis carduelis</i>
¹ Leppälintu (LC)	<i>Phoenicurus phoenicurus</i>	¹ Tilhi (LC)	<i>Bombycilla garrulus</i>
¹ Metsäkivinen (LC)	<i>Anthus trivialis</i>	¹ Tiltalti (LC)	<i>Phylloscopus collybita</i>
¹ Mustapääherttu (LC)	<i>Sylvia atricapilla</i>	¹ Tuulihaukka (LC)	<i>Falco tinnunculus</i>
¹ Mustarastas (LC)	<i>Turdus merula</i>	¹ Töyhtötiäinen (VU)	<i>Parus cristatus</i>
¹ Naakka* (LC)	<i>Coloeus monedula</i>	¹ Urpainen (LC)	<i>Acanthis flammea</i>
¹ Nokkavarpunen (LC)	<i>Coccothraustes coccothraustes</i>	¹ Valkoposkihanhi (LC)	<i>Branta leucopsis</i>
¹ Närhi (NT)	<i>Garrulus glandarius</i>	¹ Varpunen (EN)	<i>Passer domesticus</i>
¹ Pajulintu (LC)	<i>Phylloscopus trochilus</i>	¹ Varpuspöllö (VU)	<i>Glaucidium passerinum</i>
¹ Pajusirkku (VU)	<i>Emberiza schoeniclus</i>	¹ Vierpeippo (EN)	<i>Charduelis chloris</i>
¹ Peippo (LC)	<i>Fringilla coelebs</i>	¹ Vihervarpunen (LC)	<i>Carduelis spinus</i>
¹ Pensaskerttu (NT)	<i>Sylvia communis</i>	² Viitakerttunen (LC)	<i>Acrocephalus dumetorum</i>
¹ Pensassirkkalintu (LC)	<i>Locustella naevia</i>	¹ Västääräkki (NT)	<i>Motacilla alba</i>
¹ Peukaloinen (LC)	<i>Troglodytes troglodytes</i>		

LC = elinvoimainen, NT = silmälläpidettävä, VU = vaarantunut, EN = erittäin uhanalainen, CR = äärimmäisen uhanalainen, NA = arviointiin soveltumaton

Hakija on havainnut, että aikuisilla linnuilla lämpötila vaikuttaa suolistomikrobiomiin, ja että tällä suolistomikrobin muutoksella on suora yhteys elion lämmönsäätelykykyyn ja kylmässä selviämiseen. Varhaiskehityksen suolistomikrobiomin merkitystä poikasten energiametaboliaan ja kehitykseen ei kuitenkaan ole tutkittu. Tärkeää on, että emolinnut vaikuttavat poikasten suolistomikrobiomiin huomattavasti (ruokinnan kautta) ja hypoteesi on, että erot emojen mikrobiomissa voivat vaikuttaa myös poikasten kehitykseen, joten on

tärkeää tutkia emoilta siirtyvän mikrobiomin vaikutuksia. Tarkat mekanismit, miten mikrobiomi vaikuttaa lämmönsäätelyyn ja kehitykseen ovat vielä epäselviä, mutta mikrobiomin tuottamat metaboliitit, erityisesti lyhytketjuiset rasvahapot kuten butyraatti, voivat olla yksi tällainen mekanismi, joka välittää mikrobiomin vaikutuksia. Siipikarjalla butyraatti-ravintolisällä on havaittu olevan positiivisia vaikutuksia kehitykseen.

Tutkimuksessa selvitetään, vaikuttaako varhaiskehityksen mikrobiomi ja sen metaboliitit poikasten kehitykseen ja energiametaboliaan/lämmönsäätelyyn. Suolistomikrobiomin ekologinen ja evolutiivinen merkitys on vielä heikosti ymmärretty, mutta sen arvellaan olevan yksi mekanismeista, joka voisi sopeuttaa yksilöitä erityisesti nopeisiin ympäristömuutoksiin.

Tutkimussysteeminä on talitiainen, koska se pesii pöntöissä, joita voidaan seurata helposti, ja varhaiskehityksen mikrobiomia voidaan manipuloida.

Menetelmät

Jyväskylän seudulle on asennettu 500 linnunpönttöä, joita seurataan viikoittain muninnan aloituksen määrittämiseksi. Ennustettuna kuoriutumispäivänä pesät tarkistetaan, kunnes poikaset ovat kuoriutuneet. Kahden päivän ikäiset poikaset merkitään yksilöllisesti leikkaamalla varpaankynnestä kärki. Kahden päivän iässä pesät jaetaan satunnaisesti kolmeen käsittelyyn, joita jatketaan 12 päivän ikäiseksi. Kussakin käsittelyssä on 20 pesää.

1. Suolistomikrobisiirre: poikasille annostellaan kylmään sopeutuneilta aikuisilta linnuilta kerätty suolistomikrobisiirre 2 päivän välein suoraan nokkaan 2–12 päivän iässä. Siirre on kerätty maaliskuussa verkkopyynteissä pyydystetyiltä linnuilta Jyväskylän-Konneveden alueella.

2. Lisäruokinta lyhytketjuisilla rasvahapoilla: poikasille annostellaan rasvahappoa (butyraatti) 2 päivän välein suoraan nokkaan 2–12 päivän iässä.

3. Kontrolli: pesällä käydään 2 päivän välein.

Poikaset punnitaan jokaisella pesäkäynnillä niiden painon kehityksen seuraamiseksi. Poikaset rengastetaan 8 päivän ikäisenä. 12 päivän iässä poikaset mitataan ja punnitaan. Osalta poikasista (2–3 per pesä) mitataan niiden metaboliatasot siirtämällä poikaset lyhytaikaisesti metaboliakammioon, jossa hapenkulutusta mitataan. Poikasten ruumiinlämpö mitataan (kloaakista) ja otetaan uloste- ja verinäyte (70µl, siipisuonesta). Ulostenäytteistä määritetään sekvensointimenetelmin suolistomikrobiomin koostumus. Verinäytteistä määritetään solutason energia-aineenvaihduntaa (mitokondrioiden toiminta) ja erilaisia stressimarkkereita.

Osatyö 2

Vaikka lämpötilan on havaittu olevan yhteydessä suolistomikrobiomiin ja suolistomikrobin muutosten lämpöfysiologiaan mallilajeilla (rotat, hiiret ja hakijan viimeisimmät tutkimukset talitiaisella), ei vielä ymmärretä, kuinka laajasti evoluutiossa mikrobiomi on osana lintujen lämmönsäätelyä. Keräämällä aineistoa laajasti eri lintulajeilta, hakijan tavoitteena on

Päätös
4.6.2026
LVV-U/60531/2026
Julkinen

selvittää, löytyykö systemaattisia yhteyksiä mikrobiomin ja lämpöfysiologian välillä. Lisäksi tällaisessa vertailevassa tutkimuksessa voidaan löytää uudenlaisia bakteeriryhmiä, jotka ovat yhteydessä lämpöfysiologiaan.

Hakijalla on voimassa oleva lupa veri- ja ulostenäytteenottoon (VARELY/1075/2024) osaan lajeista. Tällä hakemuksella hakija hakee lupaa verinäytteiden lukumäärän lisäämiseksi yhteensä 30 näytteellä (15 veri- ja ulostenäytettä) kyseisille 56 lajille taulukon 1 mukaisesti. Lisäksi hakija hakee lupaa yhteensä 20 näytteen (10 veri- ja ulostenäytettä) lajeille; pyrstötiainen, harakka, hippiäinen, viitakerkuttunen, rastaskerkuttunen ja koskikara. Hakija perustelee lisänäytteiden tarvetta sillä, että jo kerätyt näytteet eivät osuneet ajankohtiin, joissa olisi riittävästi vaihtelua lämpötilassa, ja jotka eivät siksi olleet riittäviä tutkimuskysymysten vastaamiseen. Koska näytteet kerätään rengastajien määrittäminä pyyntipäivinä esim. SSP:n yhteydessä, eivätkä tutkijat pysty itse vaikuttamaan keräyspäiviin (eli osuvatko ne sekä viileisiin että lämpimiin päiviin).

Menetelmät

Luonnonvaraiset linnut pyydystetään kevätkesällä ja talvella 2026–2028 verkkopyynneillä Jyväskylän ja Konneveden alueella. Turussa näytteet kerätään kesällä osana Helsingin Luonnontieteellisen museon koordinoimia sisämaan seurantapyynntejä (SSP, joita käytetään lintujen kantojen arviointiin) ja talvella vakiintuneilla ruokintapyynneillä (20v aikasarja). Pyynti suoritetaan noin kerran kahdessa viikossa touko-elokuun, ja loka-maaliskuun aikana Turussa ja Jyväskylässä. Linnut pyydetään verkoilla standardimenetelmin ja pyynnin tekevät kokeneet rengastajat. Petolintu- ja vesilintunäytteet kerätään muun linturengastuksen yhteydessä kokeneiden rengastajien toimesta. Lintu rengastetaan ja mitataan. Lajilistan mukaan pyydetyistä yksilöistä kerätään pieni verinäyte (max 40 µl, olkavarren laskimosta). Kultakin lajilta pyritään saamaan 15 näytettä kesällä, ja jos lintu talvehtii Suomessa, myös 15 näytettä talvella. Lintua pidetään paperipussissa n. 10 minuuttia, jonka aikana se ulostaa spontaanisti pussin alaosassa olevalle steriilille alustalle, josta ulostenäyte voidaan kerätä.

Hakija pyrkii minimoimaan tutkimuksessa käytettäville lintuyksilöille aiheutuvat haitat mahdollisimman hyvin. Talitiainen on hyvin runsaslukuinen laji, joka sietää hyvin kokeeseen liittyvää häirintää. Tutkimusryhmällä on useiden vuosien kokemus linnuilla tehdyistä tutkimuksista ja eri näytteenottotavoista. Käsittelyt ovat lisäruokintoja, jotka eivät vaikuta negatiivisesti poikasiin. Näytteiden keräyksen suorittavat kokeneet tutkijat, jotta näytteet saadaan kerättyä aiheuttamatta linnuille vahinkoa ja minimoimalla linnuille koitua stressiä. Rengastuksen suorittavat laillistetut linturengastajat.

Vertailevassa tutkimuksessa näytteenotto standardipyyntien tai muun rengastuksen yhteydessä, jolloin lintuja ei tarvitse erikseen ottaa kiinni näytteenottoa varten. Lajimäärä tällaisessa vertailevassa tutkimuksessa pitää olla suhteellisen suuri, ja kattaa lajeja eri heimoista ja lahkoista, joilla on erilaiset elinkierto-omaisuudet. Min 30–50 lajia ja 30 yksilöä per laji on aiempien tutkimuksien perusteella minimiksi todettu otoskoko vertailevaan tutkimukseen.

4 Määräykset, joita hakemus koskee

Hakemus koskee taulukossa 1 lueteltuja, luonnonsuojelulain (9/2023) 69 §:n nojalla rauhoitettuja lintulajeja. Lisäksi koskikara, pajusirkku, rastaskerttunen, töyhtötiainen ja varpuspöllö ovat vaarantuneita ja hömötiainen, selkälökki, varpunen ja viherpeippo erittäin uhanalaisia.

Luonnonsuojelulain 70 §:n mukaan rauhoitettujen eläinlajien pesien sekä munien ja yksilöiden muiden kehitysasteiden ottaminen haltuun, siirtäminen toiseen paikkaan tai muu tahallinen vahingoittaminen on kielletty.

Luonnonsuojelulain 70 § kieltää rauhoitettujen eläinlajien tahallisen häirinnän, erityisesti eläinten lisääntymisaikana, tärkeillä muuтонаikaisilla levähdysalueilla tai muuten lajien elämänsykinerron kannalta tärkeillä alueilla.

Luonnonsuojelulain 83 §:n mukaan Lupa- ja valvontavirasto voi myöntää luvan poiketa kielloista, jollei muuta tyydyttävää ratkaisua ole, mm. tutkimus- ja opetustarkoituksessa. Poikkeuksesta ei saa olla haittaa eliölajin suotuisan suojelutason säilyttämiselle tai sen saavuttamiselle.

Luonnonsuojelulain 87 §:n mukaan rauhoitetun lajin yksilöiden, niiden osien tai johdannaisten hallussapito, kuljetus myynti ja vaihtaminen on kielletty.

Luonnonsuojelulain 89 §:n mukaan Lupa- ja valvontavirasto voi myöntää poikkeuksen 87:ssä säädetyistä kielloista eliölajien tutkimus- ja suojelutarkoitukseen tai koulutustarkoitukseen. Lintudirektiivin artikla 9 edellyttää, että poikkeukselle ei saa olla muuta tyydyttävää ratkaisua. Artiklan 13 mukaan direktiivin mukaisesti toteutetut toimenpiteet eivät saa johtaa 1 artiklassa tarkoitettujen lintulajien nykyisen suojelutilanteen huononemiseen.

5 Päätös ja lupaehdot

Lupa- ja valvontavirasto myöntää hakijalle hakemuksen mukaisen luvan rauhoitettujen lintujen pesinnän ja yksilöiden häiritsemiseen, veri- ja ulostenäytteiden keräämiseen sekä verinäytteiden hallussapitoon alla luetelluin ehdoin.

1. Lupa rauhoitettujen lintujen häirintään on voimassa 31.3.2028 asti Jyväskylässä, Konnevedellä ja Turussa. Lupa verinäytteiden hallussapitoon on voimassa 31.12.2030 asti Jyväskylän yliopiston tiloissa, jonka jälkeen verinäytteet tulee hävittää.
2. Luvan mukaisiin toimenpiteisiin saa ryhtyä vasta Ruokaviraston hankelupalautakunnan myönnettyä tarvittavat eläin角度lut tutkimuksiin.
3. Tutkimustoimenpiteitä suorittaessa on toimittava rengastusluvassa mainituin ehdoin.

4. Tällä luvalla saa antaa suolistomikrobisierrettä ja rasvahappoa talitiaisen poikasille sekä häiritä talitiaisten pesintää 60 pesässä hakemuksen mukaisesti.
5. Tällä luvalla saa kerätä veri- ja ulostenäytteitä lajeittain taulukon 1 mukaisesti. Näytteet saa ottaa lentokykyisiltä yksilöiltä.
6. Luvan mukaiset toimenpiteet eivät saa vaarantaa lintujen terveyttä ja hyvinvointia tai pesinnän onnistumista. Mikäli on vaarana, että lintu vahingoittuu, tai pesintä häiriintyy, tulee tutkimustoimenpiteistä luopua välittömästi ko. pöntön tai yksilön käsittelemisen osalta.
7. Hakija vastaa siitä, että kaikki luvan mukaisiin toimenpiteisiin osallistuvat henkilöt noudattavat tämän luvan ehtoja.
8. Tämä lupa tai sen kopio on oltava mukana toimenpiteitä tehtäessä (esim. puhelimessa) ja pyydettyessä lupa on esitettävä.
9. Hakija vastaa tarvittaessa yhteydenpidosta muihin viranomaisiin ja maanomistajiin.
10. Lupa- ja valvontavirasto valvoo lupaehtojen noudattamista. Luvan valvonnan yhteydessä voidaan tarvittaessa tehdä tarkastuksia.
11. Luvan käytöstä tulee raportoida vuosittain 31.12. mennessä. Raportointivelvoite on voimassa 31.12.2028 asti. Raportti toimitetaan Lupa- ja valvontaviraston kirjaamoon (kirjaamo@lvv.fi) päätöksen asianumerolla LVV-U/60531/2026 varustettuna. Raportissa tulee ilmetä pesäkäyntien määrä ja ajankohta sekä arvio toimenpiteiden vaikutuksesta talitiaisten pesintään. Raportissa tulee mainita, kuinka monta vesi- ja ulostenäytettä kerättiin lajeittain osatyöhön 2 kuuluvien lajien osalta ja milloin.

6 Perustelut

Hakemus täyttää luonnonsuojelulain 83 §:n ja 89 §:n ehdot ja poikkeuslupa voidaan myöntää tutkimustarkoituksessa. Lintudirektiivin 10 artiklan mukaan jäsenmaiden on edistettävä luonnonvaraisten lintujen tutkimusta sekä muuta työtä niiden suojelemiseksi.

Tutkimuksella saadaan lisätietoa mm. suolistomikrobiomin vaikutuksesta lämmönsäätelykykyyn lintujen varhaiskehityksessä sekä eri lintulajien osalta. Tutkimus antaa siten lisävaloa suolistomikrobiomin ekologiseen ja evolutiiviseen merkitykseen sekä suolistomikrobiomin rooliin yksilöiden sopeutumiskyvyssä esim. ympäristömuutosten kuten ilmastonmuutoksen vallitessa.

Hakemusta koskevien tutkimustulosten saaminen edellyttää luonnonyksilöiden tutkimista, eikä saman tutkimustiedon saamiseksi ole siten osoitettavissa vähemmän lintuja häiritsevää tapaa.

Lupa koskee rauhoitettujen lintujen pesinnän ja yksilöiden häiritsemistä, veri- ja ulostenäytteiden keräämistä sekä verinäytteiden hallussapitoa. Lupaa myönnetään veri- ja

Päätös
4.6.2026
LVV-U/60531/2026
Julkinen

ulostenäytteenottoon hakemuksesta poiketen 31.3.2028 asti, koska näytteitä kerätään hakemuksen mukaan talvelle 2028 asti. Luvan mukaisiin toimenpiteisiin saa ryhtyä vasta, kun Ruokaviraston hankelupalautakunnan myöntänyt näihin tarvittavat eläinkoeluvat.

Ulostenäytteiden hallussapito ei edellytä luonnonsuojelulain 89 §:n mukaista poikkeuslupaa, minkä vuoksi tämä päätös ei koske ulostenäytteiden hallussapitoa. Verinäytteitä saa luvalla pitää hallussa 31.12.2030 asti Jyväskylän yliopiston tiloissa, jonka jälkeen näytteet tulee hävittää.

Aikaisemmin, poikkeusluvan VARELY/1075/2024 nojalla kerättyjen näytteiden vähäisen lämpötilaeron vuoksi ne eivät mahdollistaneet tutkimuskysymyksiin vastaamista, minkä vuoksi hakijalle on perusteltua myöntää uusi lupa uloste- ja verinäytteiden ottamiseen.

Tutkimustoimenpiteitä suorittaessa on toimittava rengastusluvassa mainituin ehdoin, jonka lisäksi luvan mukaiset toimenpiteet eivät saa vaarantaa lintujen terveyttä ja hyvinvointia. Edellä esitettyjen lupaehtojen perusteella luvan mukaisten toimenpiteiden ei arvioida vaarantavan hakemusta koskevien rauhoitettujen lintulajien suotuisan suojelutason säilyttämistä tai saavuttamista.

7 Muuta huomioitavaa

Tutkimus koskee myös metsästyslain (615/1993) mukaisia rauhoittamattomia lintulajeja. Rauhoittamattomien lintujen käyttämisestä tutkimuksessa hakijan tulee olla yhteydessä toimivaltaiseen, metsästyslakia valvovaan Suomen riistakeskukseen.

8 Sovelletut oikeusohjeet

Luonnonsuojelulain (9/2023) 1 §, 69 §, 70 §, 83 §, 87 §, 89 §, 121 §

Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi luonnonvaraisten lintujen suojelusta (2009/147/EY, lintudirektiivi), artiklat 1, 5, 9, 10, 13

Laki sähköisestä asioinnista viranomaistoiminnassa (13/2003) 19 §

Hallintolaki (434/2003) 55 §

Laki oikeudenkäynnistä hallintoasioissa (808/2019) 122 §

9 Päätöksen voimaantulo

Lupa- ja valvontavirasto on lain oikeudenkäynnistä hallintoasioissa (808/2019) 122 §:n nojalla päättänyt, että tämä päätös pannaan täytäntöön lainvoimaa vaille olevana. Tutkimuksen toteuttaminen tutkimussuunnitelman mukaisesti edellyttää, että luvan mukaisiin toimenpiteisiin tulee voida ryhtyä ennen kuin päätös on saavuttanut lainvoiman. Päätöksen täytäntöönpanoa ei voida päätöksen luonteen ja tutkimusintressin vuoksi lykätä.

10 Muutoksenhaku

Tähän päätökseen saa hakea muutosta valittamalla Hämeenlinnan hallinto-oikeuteen. Valitusosoitus on liitteenä, päätös on annettu tiedoksi tavallisella sähköisellä tiedoksiannolla.

11 Suoritemaksu

Maksutta. Valtioneuvoston Lupa- ja valvontaviraston maksuista vuodelle 2026 antaman asetuksen (1177/2025) mukaan luonnonsuojelua edistävään tutkimustarkoitukseen myönnettävät poikkeukset ja luvat ovat maksuttomia.

12 Asiakirjan hyväksyntä

Tämä asiakirja on hyväksytty viraston sähköisessä asianhallintajärjestelmässä. Asian on esitellyt ylitarkastaja Robin Ramstedt ja ratkaissut ylitarkastaja Tapio Aalto.

Liitteet

Valitusosoitus

Tiedoksi

Tavallisena tiedoksiantona:

ympäristöministeriö

Suomen ympäristökeskus

Sisä-Suomen poliisilaitos

Lounais-Suomen poliisilaitos

Jyväskylän kaupunki

Konneveden kunta

Turun kaupunki

SLL Keski-Suomen piiri ry

Varsinais-Suomen luonnonsuojelupiiri

Keski-Suomen Lintutieteellinen Yhdistys ry

Turun Lintutieteellinen Yhdistys ry (TLY)

Tapiola Pirkanmaa-Keski-Suomi ry

Tapiola Varsinais-Suomi–Satakunnan ry

Natur och Miljö r.f.

Lupa- ja valvontavirasto

Postiosoite: PL 20, 13035 LVV

Puhelinvaihte: 0295 254 000

kirjaamo@lvv.fi | lvv.fi

Tämä asiakirja LVV-U/60531/2026 on hyväksytty sähköisesti / Detta dokument LVV-U/60531/2026 har godkänts elektroniskt

Ratkaisija Aalto Tapio 04.06.2026 12:52

Esittelijä Ramstedt Robin 04.06.2026 12:13

1 Valitusosoitus

Tähän Lupa- ja valvontaviraston päätökseen voi hakea muutosta kirjallisella valituksella. Valituksen saa tehdä sillä perusteella, että päätös on lainvastainen.

Valituksesta huolimatta Lupa- ja valvontaviraston tekemää päätöstä on noudatettava, jos siinä on niin määrätty.

Asian käsittelystä hallinto-oikeudessa voidaan periä oikeudenkäyntimaksu siten kuin tuomioistuinmaksulaissa (1455/2015) ja oikeusministeriön asetuksessa tuomioistuinmaksulain 2 §:ssä säädettyjen maksujen tarkistamisesta (1020/2024) säädetään. Maksun suuruus on 310 euroa. Tuomioistuinmaksulaissa on erikseen säädetty tapauksista, joissa maksua ei peritä. Tarkempia tietoja maksuista saa hallinto-oikeudesta.

Tuomioistuinmaksulaki (1455/2015) <https://www.finlex.fi/fi/laki/ajantasa/2015/20151455>

Ajantasainen tieto oikeudenkäyntimaksuista

https://oikeus.fi/tuomioistuimet/fi/index/asiointijulkisuus/maksut/oikeudenkayntimaksu_thallinto-oikeudessa.html

1.1 Toimi näin

Jos haet muutosta Lupa- ja valvontaviraston päätökseen, tee kirjallinen valitus Hämeenlinnan hallinto-oikeuteen.

Tee valitus **viimeistään 30 päivän kuluessa** siitä, kun Lupa- ja valvontaviraston päätös on saatu tiedoksi.

- Kun määräaika lasketaan, sitä päivää, kun päätös on saatu tiedoksi, ei oteta lukuun.
- Jos määräajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, jouluaatto, juhannusaatto tai arkilauantai, määräaika päättyy ensimmäisenä arkipäivänä sen jälkeen.
- Jos päätös on lähetetty tavallisena kirjeenä, tiedoksisaannin katsotaan tapahtuneen viimeistään seitsemäntenä (7.) päivänä siitä, kun Lupa- ja valvontavirasto on lähettänyt kirjeen. Selvitä kirjallisesti, jos näin ei ole jostakin syystä tapahtunut.
- Jos päätös on lähetetty tavallisena sähköisenä tiedoksiantona Suomi.fi-viestillä tai sähköpostitse, tiedoksisaannin katsotaan tapahtuneen kolmantena (3.) päivänä viestin lähettämisestä, jollei muuta näytetä.
- Jos päätös on annettu tiedoksi todisteellisena sähköisenä tiedoksiantona, päätös katsotaan annetuksi tiedoksi, kun asiakirja on vahvistettu vastaanotetuksi. Jos asiakirjaa ei ole vahvistettu vastaanotetuksi seitsemän (7) päivän kuluessa Lupa- ja valvontaviraston sähköisen viestin lähettämisestä, tiedoksiannossa noudatetaan muita laissa säädettyjä tiedoksiantotapoja.

- Jos päätös on saatu tiedoksi jollakin muulla tavalla, tiedoksisaantipäivän osoittaa vastaanottajalle annettu tiedoksiantotodistus, saantitodistus tai haastetiedoksiannosta annettu todistus.
- Sijaistiedoksiannossa katsotaan, että päätös on saatu tiedoksi kolmantena (3.) päivänä siitä, kun sijaistiedoksiantoa koskeva tiedoksiantotodistus on annettu.
- Asian katsotaan tulleen viranomaisen tietoon jo kirjeen saapumispäivänä.
- Jos päätös on annettu tiedoksi yleistiedoksiantona tai julkisella kuulutuksella, tiedoksisaannin katsotaan tapahtuneen seitsemäntenä (7.) päivänä yleistiedoksiannosta annetun ilmoituksen tai julkisen kuulutuksen julkaisemisajankohdasta. Julkaisemisajankohta on ilmaistu julkaisun yhteydessä.

1.2 Ilmoita valituksessa

- valittajan nimi, henkilötunnus, kotikunta, postiosoite, puhelinnumero ja muut tarpeelliset yhteystiedot, kuten sähköpostiosoite. Jos valittajana on yhteisö, ilmoita sen nimi, yhteystiedot ja yritys- ja yhteisötunnus.
- laillisen edustajan, asiamiehen tai muun valituksen laatineen henkilön nimi ja postiosoite, puhelinnumero ja muut tarpeelliset yhteystiedot, kuten sähköpostiosoite.
- sellainen sähköinen osoite tai mahdollinen muu osoite, johon oikeudenkäyntiin liittyvät asiakirjat voidaan lähettää (prosessiosoite). Valituksen tai muun asiakirjan toimittaminen hallinto- ja erityistuomioistuinten sähköiseen asiointipalveluun katsotaan ilmoitukseksi sähköisen asiointipalvelun käyttämisestä prosessiosoitteena. Sähköistä asiointipalvelua käytettäessä erillistä prosessiosoitetta ei tarvitse ilmoittaa. Hallinto-oikeus voi valita, mihin osoitteeseen se toimittaa asiakirjat, jos sille on ilmoitettu useampia prosessiosoitteita.
- päätös, johon haetaan muutosta (valituksen kohteena oleva päätös)
- miltä kohdin päätökseen haetaan muutosta ja mitä muutoksia siihen vaaditaan tehtäväksi (vaatimukset)
- vaatimusten perustelut
- mihin valitusoikeus perustuu, jos valituksen kohteena oleva päätös ei kohdistu valittajaan

Yhteystietojen muutoksesta on ilmoitettava viipymättä hallinto-oikeudelle valituksen vireillä olon aikana.

1.3 Valituksen liitteet

- Lupa- ja valvontaviraston päätös, johon haetaan muutosta (alkuperäisenä tai jäljennöksenä) valitusosoituksineen
- selvitys siitä, minä päivänä Lupa- ja valvontaviraston päätös on saatu tiedoksi, tai muu selvitys valitusajan alkamisen ajankohdasta

- asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole toimitettu jo aiemmin Lupa- ja valvontavirastoon
- valtakirja
  - asiamiehen on liitettävä valitukseen valittajalta saatu valtakirja – ellei hän ole asianajaja, julkinen oikeusavustaja tai sellainen oikeudenkäyntiavustaja, joka määrittellään luvan saaneista oikeudenkäyntiavustajista annetussa laissa (715/2011) eli ns. lupalakimies
  - asiamiehen ei tarvitse toimittaa valtakirjaa, jos hallinto-oikeuteen toimitetaan sellainen sähköinen asiakirja, jossa on selvitys asiamiehen toimivallasta. Asiamiehen ei myöskään tarvitse esittää valtakirjaa, jos valittaja on antanut valtuutuksen suullisesti tuomioistuimessa tai jos asiamies on toiminut asiamiehenä asian aikaisemmassa käsittelyvaiheessa.

1.4 Lähetä valitus hallinto-oikeuteen

Hallinto-oikeuden yhteystiedot ovat:

Sähköinen asiointi: Hallinto- ja erityistuomioistuinten asiointipalvelu:

<https://asiointi.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet>

Hämeenlinnan hallinto-oikeus

Hämeenlinnan oikeustalo, Arvi Kariston katu 5, Hämeenlinna (käyntiosoite)

Raatihuoneenkatu 1, 13100 Hämeenlinna (postiosoite)

sähköposti: hameenlinna.hao@oikeus.fi

puhelinvaihe: 0295 642 200

asiakaspalvelu: 0295 642 210 (avoinna ma–pe kello 8.00–16.15)

telekopio (fax): 0295 642 269

Jos valitus toimitetaan hallinto-oikeuteen henkilökohtaisesti tai asiamiehen tai muun laillisen edustajan toimesta tai postitse tai lähetin välityksellä, valituksen on oltava perillä hallinto-oikeuden kirjaamossa viimeistään valitusajan viimeisenä päivänä ennen hallinto-oikeuden aukioloajan päättymistä klo 16.15.

Viranomaiselle toimitetun sähköisen asiakirjan katsotaan saapuneen määräajassa, jos asiakirja saapuu viimeistään määräajan viimeisen päivän aikana laissa tarkoitetulla tavalla (Laki sähköisestä asioinnista viranomaistoiminnassa (13/2003) 2 §, 4 § ja 11 § (211/2026).